

Aktiverende historieundervisning – hvordan?

Program for Formidlingskonferencen den 30. jan. 2019

9.00 - 9.30 Navneskilte udleveres. Kaffe/te m. bolle

9.30 - 9.45 **Velkomst v. Peter Brunbech, HistorieLab**

9.45 - 10.25 **Historiefaget – grænseløs frihed eller ...?**

v. Jens Aage Poulsen, HistorieLab

Med revisionen af læreplanen Fælles Mål, hvor færdigheds- og vidensmål er blevet vejledende, har læreren og formidleren fået større frihed, men også mere ansvar til at vælge arbejdsformer og indhold, der kan fremme elevernes historiske kompetencer. Oplægget gør med brug af konkrete eksempler rede for de nye muligheder og begrænsninger for tilrettelæggelse af en aktiverende, undersøgende og historieskabende undervisning, der sikrer sammenhænge mellem folkeskolens formål og læreplanen – herunder hvordan faglige mål kan udformes.

10.30 - 12.00 **Workshops med udgangspunkt i et aktiverende lærings- og undervisningssyn:**

1. Et globalt perspektiv i undervisningen – hvordan?

v. Jens Aage Poulsen, HistorieLab

Eleverne skal ifølge fagformålet gøres ”fortrolige med dansk kultur og historie”. Dansk kultur og historie har altid udviklet sig i samspil med omverdenens historie. Dette samspil bliver på flere områder mere og mere markant. Historieundervisningen må derfor støtte elevernes kompetencer til et liv i en stadig mere globaliseret verden. På workshoppen arbejder deltagerne med konkrete forslag til, hvordan man i undervisningen kan håndtere denne udfordring.

2. Genstandsfortællinger, erindringskort og lærebøger i sten

v. Dorthe G. Larsen, HistorieLab

Konkrete fortidsspor findes overalt omkring os – genstande, monumenter og mindesmærker, der tilbyder os et autentisk fortidsmøde. Hvordan kan vi rammesætte fortidsmødet, så personlige og kollektive erindringer bringes i spil? Medbring en genstand der giver dig anledning til at fortælle om noget fra dit eget liv, f.eks. en begivenhed, en episode, en oplevelse eller om en person.

3. Kildearbejde

v. Heidi Knudsen, HistorieLab

Kildearbejde handler om aktivt at forholde sig til viden om det fortidige, samt spørgsmålet om hvordan man gør det. Da materialet ikke af sig selv fortæller om den tid, det er fra/beretter om, må man selv - via et spørgende, undersøgende og reflekterende tænkearbejde - gå i gang. Workshoppen introducerer til, hvordan man som historielærer i især grundskolen kan forstå dette arbejde og dernæst sætte eleverne i gang med det – dvs. i gang med at tænke.

4. Scener for det historiske - historiske scenarier som mulighedsfelt for undervisning i eksterne læringsmiljøer

v. Ulrik V. Jensen, Danmarks Jernbanemuseum

Hvilke virkemidler kan være med til at sætte scenen for et historisk scenarie, så det giver mulighed for indlevelse af de deltagende elever? Ulrik V. Jensen tager afsæt i to undervisningsforløb på Danmarks Jernbanemuseum. Begge bygger på samme princip og begge har til formål at skabe forståelse for en bestemt periodes betingelser og begivenheder. Deltagerne bør huske passet, en smartphone og måske forestillingen om, hvor langt deres egen verden går.

5. Digital historieformidling med 360 graders billeder

v. Peter Leth, SkoleTube

Skab fortællinger og formidling med programmet *Thinglink 360* på Skoletube. Lær hvordan man kan indsætte tekster, billeder, filmklip, speak osv. sammen med 360-graders billeder, og hvor man kan binde billeder sammen. Medbring gerne et par 360 graders billeder af noget i dit nærområde, som du synes er vigtigt - brug app'en *Google Street View*.

Se vejledning: <https://skoletubeguide.dk/project/vr-med-google-street-view/>. Hvis man ikke har mulighed for at medbringe disse, vil der være materialer til rådighed. Husk pc eller lign. Der vil være adgang til Skoletube denne dag.

12.00 - 13.00   Frokost

13.00 - 14.00   **Debatcaféer – bidrag til debatten med dine erfaringer, ideer og spørgsmål:**

1. Historisk empati - hvordan giver vi eleverne plads til oplevelsen af at møde fortiden mellem alle kompetencerne?

Vi skal bl.a. diskutere, hvordan det ser ud, når dine elever oplever, at de møder fortiden, og hvordan vi som lærere og formidlere kan kvalificere og få øje på den faglighed, der ligger i disse fortidsmøder. (v. Loa Bjerre)

2. Faget ud af klassen eller ej: Skal nærmiljøet være genstand for kildearbejde?

På grundlag af de seneste års fokus på den åbne skole og positive omtaler af *undervisningen uden for klassen* sætter denne debatcafé konkret nærmiljøet som omdrejningspunkt for kildearbejde til diskussion. (v. Heidi E. Knudsen)

3. I gang med historie – hvordan?

Omdrejningspunktet for debatten vil være, hvordan kan undervisningen tilrettelægges, så eleverne allerede fra 3. klasse er aktive og arbejder undersøgende og historieskabende. (v. Jens Aage Poulsen)

4. Hvis vi spiller om fortiden, hvad er det så, vi vinder?

Vi vil bl.a. debattere, hvorvidt, hvordan og hvorfor vi i undervisningen skal bruge spil med historiske temaer. Hvad mener vi med, at "det er der ikke tid til", "det er for svært for mine elever", "det var

et hit at spille rollespil” eller ”eleverne lærte rigtig meget”? Bliv hørt i debatten om spil og læringspotentialer, tidsaspekter, for og imod og løsningsmodeller. (v. Marianne Dietz)

5. Hvordan ruster vi eleverne til at håndtere en verden med fake news, officielle og alternative forklaringer?

Kom med jeres indspark til en diskussion om kildekritiske kompetencer, undervisningsstrategier når elever selvstændigt skal søge indhold på nettet, og lærerrollen når fx konspirationsteorier kommer på banen. (v. Rikke A. Peters)

6. Vi starter med Ertebølle, for så kan de lære det!

Man starter ofte med de ældste tider i de små klasser og når frem til den nyeste historie i udkolingen. Et forældet syn på historieundervisningen eller en pragmatisk og naturlig tilgang? Vi diskuterer godt og skidt ved kronologi og progression. (v. Peter Brunbech)

7. Sæt kompetencerne i spil – gennem spil, leg og bevægelse

Vi diskuterer, hvordan man gennem spil, leg og bevægelse kan øge elevernes faglige viden fx begrebsforståelse og kronologiske forståelse, samt i hvor høj grad disse vidensområder har betydning for elevernes kompetenceudvikling. (v. Tanja Andersen)

14.00 - 14.15 Kaffepause

14.15 - 15.15 Hvordan formidles fortiden, så den er relevant for nutiden?

Foredrag af Jeanette Varberg, Nationalmuseet

Mennesker bevæger sig i store flokke mod grænsen mellem USA og Mexico og Middelhavet er verdens farligste grænsezone, hvor tusinder drukner hvert år i jagten på et bedre liv. Migrationer, klimaforandringer og krig har altid været en del af menneskets historie og med et lille kendskab til den, vil man se, at mange af de udfordringer verdenssamfundet står overfor i dag, ikke er noget nyt.

Jeanette Varberg er museumsinspektør på Nationalmuseet, arkæolog, forfatter, foredragsholder og ekspert på DRs store serie Historien om Danmark.

15.15 - 15.30 Afrunding v. Peter Brunbech, HistorieLab